

821.161.2
D80

ТЕТЯНА ДУГЕЛЬНА

Хроніки Теремогі

С 1216355

Україна
ВІДРОДЖЕНА У ВОГНІ

ДИДОВА ХУСТКА, ЛЮБОВ І ВІЙНА

— Хлопці, треба змінити позицію. Терміново. Дивіться, який вітер здійнявся, і хустка знову стала гарячою, мов жар.

Цього разу весь підрозділ, усі до одного бійці швидко, без реготу та сміху, схопилися, мов той вітер, і миттєво перебігли до сусіднього окопу.

Свист, шум з характерним шурхотом і потужний вибух. Ще один. А потім ціла серія вибухів один за одним. Все довкола накрило хвилику смерті. Миттєво рознесло на шматки бліндаж. Це було найбезпечніше місце для бійців. У місці, де військові були ще декілька хвилин тому, залишилася вирва і купа сміття. Від насидженого місця, яке вони собі нещодавно облаштували лишилися самі згадки. Здетонували ще й снаряди, які знаходилися поруч. Вони щойно їх переносили на інші позиції, коли почули наказ командира швидко перейти в укриття.

Дим виїдав очі. Задуха від згарища поповзла до них у окоп. Хтось звично вилаявся. Хтось перехрестився. Іван притулив хустку до грудей і тихо сказав: «Дякую, Боже. Дякую, Оленко. Ви знову нас врятували ...»

— Доню, одягни хустину, захворієш — мама знову просила вже дорослу дівчину накрити хусткою голову, коли та збиралася на побачення.

— Мамо, не починай — надула губу Олена і продовжила чепуритися перед люстром. Ну, як я напну ту хустку, це вже не модно.

— Доню, мода знову повертається. Я ось лишень сьогодні дивилась по телевізору один заграничний показ, так там всі моделі були запнуті у наші українські хустки. Уявляєш?

Олена не чула розповіді мами, бо вся вже була в омріяних картинах свого майбутнього побачення. Як же вона кохала свого Іванка! Вона вже уявляла, як прийдуть від нього свати і вони призначать дату весілля. «І нащо ці церемонії? Якись сватання навигадували» — сердилася про себе дівчина. Але мама каже, що треба, та й Іванкові батьки хочуть сватання за всіма правилами. Збираються навесні прислати сватів, щоб влітку відгуляти весілля. Молодята вже дочекатися не можуть.

Вони знали одне одного зі садочка, а тут, коли Іван повернувся з військового училища, знову треба чекати. Який же він гарний був у тій військовій формі, коли вона його побачила таким уперше. Олена милувалася ним і мріяла про їхню сім'ю. Молодий лейтенант одразу освідчився їй і вона погодилася. Сучасно, швидко і просто. Аж тут батькам заманулося сватання за українською традицією

Вдома такого ніхто не бачив. Окрім прабабусі, яка постійно розповідала Оленці, як то воно раніше було заведено, коли спочатку сватання, заручини, а вже потім і весілля. Але малеча її слухала і засинала, думаючи що то прабабуня їй казочки розповідає. Хоча одну з тих казок вона дуже добре запам'ятала. Що була оповідь про хустку, яка

врятувала життя Оленчиному прадідусеві під час другої світової війни.

А зараз Олена поспішала до коханого, якого бачила пару разів на тиждень, коли він ходив у звільнення з військової частини, де служив. Скоро її життя зміниться і вона буде їздити з коханим по гарнізонах. Дівчину це не лякало, бо вона дуже палко його любила.

Зараз Олена вибігла з дому і аж остовпіла від холоду, який вдарив її у обличчя. В голові промайнуло: «Хустка гріє голівоньку, а серце мами люблю доньку». Це прислів'я промовляла її матуся, коли взимку укутувала її маленьку м'якенькою біленькою хустинкою. Оленка любила, щоб їй було тепленько, тому слухняно підставляла мамі голівоньку, щоб та її запнула. Зимній вітер кусав щічки Оленці, на них розквітав рум'янець, а вовняна хустина дарувала затишок. Нині вона вже доросла, а мама все своєї править: «Одягни хустину, дитино...» Яка вона дитина, вже сама заміж зібралася?

З цими думками Олена бігла на побачення до коханого Іванка. Вона летіла, мов на крилах, а серце калатало так, що аж жар тілом розливався. «Ось, зігрілася й без хустки», – подумала Олена. Іван чекав її біля метро. Зараз вони поїдуть дивитися якесь кіно. «Та хто там його дивитиметься. Знову будемо весь фільм цілуватися» – миттєво пронеслися думки у непокритій голові Олени, і вона широко усміхнулася.

– Оленко, ну ти знов з непокритою головою. Зимно. Лютий лютує, а ти як мала дитина, – докірливо сказав Іван, як тільки побачив кохану.

– Іванку, не починай. От засватаєш, то й покриєш голову, тоді й носитиму хустину. А зараз, дай мені ще подібувати, – голосно й дзвінко відповіла дівчина. Вона відчувала, як Іван її кохає і розуміла, що він турбується про неї. Ще сильніший жар розілявся по її тілу...

– Іване, що ти носишся з тією хусткою. Це вже аж смішно, – почув він в окопі голос побратима, і той вирвав його з далеких роздумів.

Доки було тихо у просторі, а над головою нічого не літало, Іван завжди діставав Оленчину хустку і занурювався у власні думки.

– Михайле, що вона тобі далася, та хустка. Облиш Івана у спокої. Бачиш, він знову «літає» у своїх мріях, – зупинив побратима інший голос.

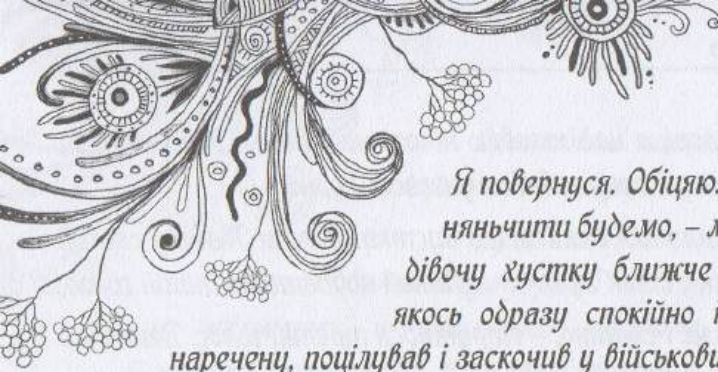
– Хлопці, не так вже і смішно, – втрутився третій голос. Вона вже не раз нас «врятувала», ця хустина. Я так і не зрозумів, як можна через хустку молитву посилати? Як таке можливо, щоб хустка говорила?..

Оленка згадувала. Вже підлітком вона закохалася у того руського Івана. Всі дівчата у класі за ним «гинули», а він дивився лише на неї. І сталося це, коли у школі був вечір українських традицій. Їй за сценарієм треба було зіграти наречену на сватанні. Іван грав нареченого. Вона пов'язала йому хустку на знак згоди. Вони дуже природно зіграли свої ролі у тій шкільній виставі. З тих пір і самі не розлучалися. Вони закохалися, як їм здавалося, на все життя.

Хто ж міг уявити, що 10 років потому таку саму сцену, коли Іван плануватиме прийти її сватати у вже реальному житті, перерве війна? Вона зруйнує плани молодят в один день. Вранці 24 лютого Іван вирушить на фронт. Він піде захищати Україну, а вона подарує йому хустку не на сватання, а на прощання...

– Повернися з хусткою, або поверни мені її, – сказала молода жінка, яка обіймала чоловіка у військовій формі. Вона не плакала, бо знала, що має бути сильною і молитися, якщо хоче, щоб він повернувся живим.

Ірина знала, що жіночі сльози – це магія. Якщо плакати за чоловіком, який воює на війні, то він може загинути. Коли жінка плаче, вона вже його подумки кохає, і тому Ірина зробила так, як її навчала ще бабуся. Вона помолилася над своєю дівочою вишитою хусткою, яку мала подарувати Андрієві на сватанні, і віддала її йому, коли проводжала на війну.

– Іринко, не плач.
Я повернуся. Обіцяю. Ми з тобою ще внуків
нянчити будемо, – молодий хлопець заховав
дівочу хустку ближче до серця. Йому стало
якось одразу спокійно і впевнено. Він обійняв
наречену, поцілував і заскочив у військовий потяг.

Прабабуся Ірина часто розповідала маленькій правнучці
Оленці про прадідуся, війну і їхню любов, яку вона пронесла через все
життя. Історію про хустку Оленка запам'ятала найбільше.

Саме прабабусина хустина стала тим оберегом, який прадідусь
Андрій носив біля серця під шинеллю всі п'ять років війни. Він казав, що
та хустина з ним розмовляла. Вона нашіптувала йому слова молитви
нареченої, яка чекала на його повернення. Вона співала коліскові, як
у дитинстві йому співала мама, щоб заспокоїти. А ще, вона попереджала
про небезпеку. Вона починала пашіти, ніби вогнем, на грудях і він розумів,
що незабаром буде запеклий бій.

Одного разу нею перев'язали прадідові рану на полі бою і зупинили
кровотечу. Лікарі сказали, що та хустка тоді врятувала йому життя.
Вона була вся у крові, коли прадід повернувся з війни. Прабабуся довго
молилася над нею, доки прала. Вона ту воду з дідовою кров'ю вилила під
калину і стала на коліна. Тоді люди довкола думали, що Ірина здурила.
Стоїть під калиною на колінах, руки склала і щось шепоче сама до себе.
Їй би радіти, що наречений з війни повернувся, а вона, як та вар'ятка,
стовбичить під деревом на колінах.

Ірина дякувала Богові Сонцю на небі і Матері Сирій Землі, що
зберегли її коханого і повернули разом з хусткою додому. Вона стояла
під калиною, яку посадила біля хати, коли Андрій пішов на війну, і суворо
наказала кущу рости та ставати сильнішим, щоб і її наречений міг
встояти у будь-якому бою. Кущ виріс на славу, майже як дерево. Біля цієї
калини вона часто розмовляла то з Сонцем, то з вітром, то з хмарами
на небі. Вона просила, щоб вони допомагали її коханому на війні.

На хустці Ірини були вишиті грона калини та білі троянди.
Вона знала, що калина – це символ їхньої майбутньої щасливої сім'ї,
а троянди – символ їхньої вічної Любові. Її молитви були вишиті на
дівочій хустці. Вона знала, що хустка збереже Андрія, і так і сталося.

– Хлопці, годі реготати. Краще послухайте історію цієї хустки, –
в бліндажі раптом запанувала тиша. Всі прислухалися до розповіді Івана.
Він почав свою історію, в якій перепліталися долі через покоління. І пов'я-
зувала ці долі стара хустка з калиною та вже рожевими трояндами.

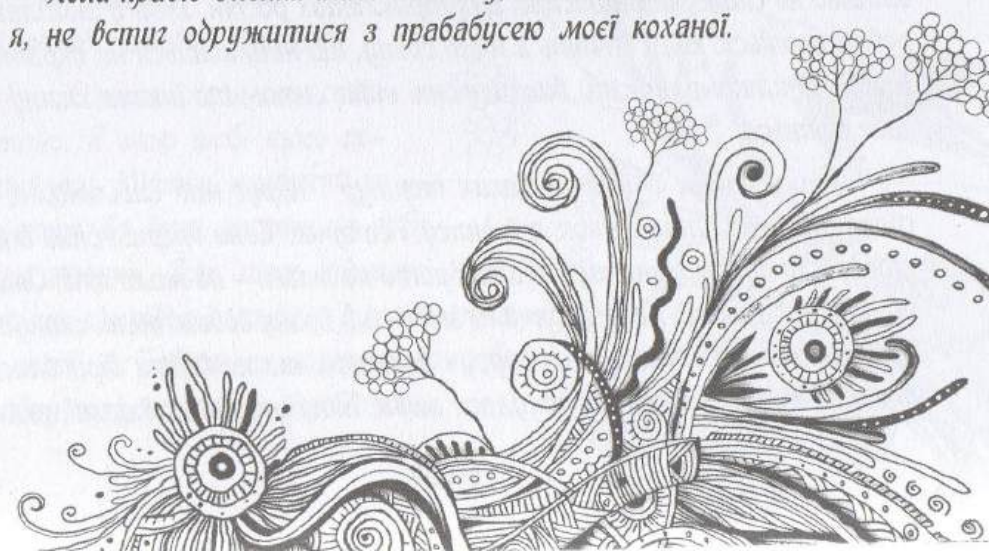
– Моя Оленка не любить носити хустки. Але цю їй дала ще її пра-
бабуся Ірина. Цій хустці майже вісімдесят років і вона зберегла життя
прадіду Оленки під час другої світової війни. А тепер майже через
80 років вона тут з нами, знову боронить Україну.

– Скажеш таке, Іване. Хустка старша за нас з тобою разом
взятих, пройшла другу світову і зараз з нами тут у окопах?
Ти брешеш? – засміявся хтось у темряві.

– Тихо, помовч, Миколо. Слухаємо, розповідай, Іване, – попросив
хтось із темряви.

Після Покрови осінні вечори стали довшими, а орки б'ють арти-
лерією, зазвичай вночі, тому спати не можна, треба вартувати. Ось
вони і розповідають один одному історії з життя.

– Коли прадід Оленки йшов на війну, то він, так само,
як і я, не встиг одружитися з прабабусею моєї коханої.

ТЕТЯНА ДУГЕЛЬНА

- Українська письменниця
- авторка більше ніж двох десятків книг
- практикуюча психологиня, метафізик
- дослідниця українських традицій
- ведуча на каналі «Калина ТВ»
- засновниця Академії «Поле Любові»

Це книга про переродження України у вогні війни, яка увійшла у повномасштабну і найважчу для України фазу 24 лютого 2022 року. Авторка пережила окупацію під Києвом, пройшла шлях переселенки та повернулася до Києва, щоб підтримувати на надихати усіх Героїв і патріотів, які відстоюють незалежність та свободу України.

На сторінках нової книги, в якій авторка поєднала хроніки війни та власні художні есе, в основу яких лягло все пережите нею особисто або ж почуте від безпосередніх свідків цієї війни, закарбувалися історичні моменти та переживання людей з різних куточків України під час нашої переможної ходи у російсько-українській війні ще з 2014 року. Ви відчуєте біль з'валтованої Бучі, пройдете вулицями окупованого Херсону, візьмете до рук зброю ще за часів АТО та запнете голову українською хусткою, щоб помріяти про відродження України після нашої Перемоги, до якої ми попри весь біль і втрати, неминуче наближаємося з кожним днем. Ви зможете торкнутися того найсакральнішого, що несе у серці кожен українець – жаги бути Вільними, такими, якими завжди були наші Предки.

 САМІТ-КНИГА
із книгою – по життю!

ISBN 978-966-986-531-1

9 789669 865311